

Schajjk 19 februari 2020.

Aanvraag raadgevend referendum over agendapunt 5a Herindelingsadvies gemeente Maashorst van 26 maart 2020.

Aan de gemeenteraad van gemeente Landerd.

Geachte gemeenteraad.

Conform de Referendumverordening Landerd 2015 artikel 3 lid 1 vragen wij een raadgevend referendum aan over agendapunt 5a: Herindelingsadvies gemeente Maashorst van 26 maart 2020.

Inmiddels zijn er ruim meer dan voldoende ondersteuningsverklaringen met gecontroleerde handtekeningen ingeleverd, te weten 1121 (zie bijlage). Een duidelijk signaal dat inwoners hun stem willen laten horen bij het belangrijke raadsbesluit tot herindeling. Inwoners willen hun democratisch gekozen volksvertegenwoordigers graag van advies dienen voordat er een dergelijk ingrijpend besluit wordt genomen. Op die wijze komt de vertegenwoordigende democratie ten volle tot zijn recht.

Het college van B&W heeft over bovenstaand verzoek een adviesvraag gesteld aan de referendumcommissie. Die referendumcommissie waarvan de voorzitter dhr. Van Krieken per januari 2019 zijn ontslag heeft ingediend is overigens in 2015 benoemd voor de periode van vier jaar.

De vraag die is gesteld: zou de uitzondering gesteld in artikel 2i van de referendumverordening van toepassing kunnen zijn op de aanvraag van een referendum? Hierbij is vermeld dat er in 2015 een referendum is gehouden, dat herindeling met Uden een expliciet verkiezings-item is geweest, dat er een enquête is gehouden met de keuze tussen Oss of Uden en dat de gemeenteraad meermalen heeft aangegeven geen referendum meer te willen houden over de herindeling.

De commissie bestaand uit twee leden antwoordt dat zij meent dat de uitzondering van toepassing kan worden verklaard. De raad kan menen dat de uitzondering van art. 2i van toepassing is.

Een nadere vraag of er verschil is tussen een raadgevend en een raadplegend referendum wordt als volgt beantwoord: noch uit artikel 2 noch uit de toelichting daarop blijkt een verschil in toepassing tussen raadplegende en raadgevende referenda. De raad kan artikel 2 dus van toepassing achten voor de beide vormen van referendum. Wel geldt dat de raad rekening kan houden met het bijzondere karakter van het raadgevend referendum: als burgers in grote getalen menen dat een referendum wenselijk is, kan de raad dat meewegen in zijn besluit.

Geachte raad: ons is bekend dat de gemeenteraad van Amsterdam in 2009 een referendum/volksinitiatief over de aanleg van Noord-Zuidlijn heeft geweigerd door zich te beroepen op hetzelfde uitzonderingsartikel 2i van de VNG Standaard Referendumverordening. Er was immers eerder een referendum over dat besluit genomen. In 2011 heeft de Raad van State het besluit van de gemeenteraad van Amsterdam vernietigd met als motivatie dat er nieuwe aspecten aan het eerdere besluit zijn toegevoegd én dat het besluit ingrijpend is gewijzigd.

Indieners van dit verzoek zijn van mening dat zulks eveneens van toepassing is op het nu aangevraagde referendum. Immers het raadplegend referendum uit 2015 ging over een mogelijke voorkeursvariant bij mogelijke herindeling. Er was keuze uit zes varianten. Er lag geen raadsbesluit aan ten grondslag anders dan het houden van een referendum. In het actuele conceptraadsvoorstel gaat het expliciet over het vaststellen van het "herindelingsadvies" gemeente Maashorst, tot samenvoeging van de gemeente Landerd en de gemeente Uden.

Die in vorige zin genoemde variant (Uden-Landerd) is niet gelijk aan de Maashorst variant uit het referendum van 2015 (Uden-Landerd en (een gedeelte) van Bernheze). Indieners staan op het standpunt dat het huidige concept raadsbesluit “Herindelingsadvies gemeente Maashorst” een besluit is dat ingrijpend is gewijzigd én waarbij nieuwe aspecten zijn toegevoegd in vergelijking met eerdere besluiten.

De indieners verzoeken dan ook de referendumcommissie uit 2015 opnieuw advies te laten uitbrengen in het licht van deze feiten.

Indieners zijn met dhr. Van Krieken (voormalig voorzitter van de referendumcommissie 2015) van mening dat een raadgevend referendum zeker past in een vertegenwoordigende democratie als Nederland én Landerd.

Wij verzoeken de gemeenteraad van Landerd dan ook om bovenstaande vraag voor een raadgevend referendum positief te beantwoorden.

Namens de actiegroep:

Leonard Steetsel, Ton van den Hoogen, Niek van Casteren.